

Lørdag 10de oktober. 1942.

FØLG MED TIDEN.

En innsender fra en av Odalsbygdene skriver til «Kongsvinger Arbeiderblad»:

Følg med tiden, ellers kan du risikere å dø sammen med den. Tiden er som menneskene. Den er forgjengelig. Den tiden som er gått, står ikke til å kalle tilbake. Å rope på dagen i går, er like fåfengt og nyteløst som å forsøke å vekke en død til live igjen. Vi kan ikke ta bestemor opp igjen av graven — hvor glad vi enn var i henne. Det kommer ny tid, nye mennesker, nye slekter. Alt ruller ubønnhørlig videre. Men slik som vi kan ta vare på bestemors eiendeler og la disse gå i arv til våre barn og barnebarn, slik kan vi også ta vare på alt det som fortiden skapte av godt og verdifullt, f. eks. musikk, litteratur og annen kunst. — Minnelse om bestemor kan bare de av os gjennomme på som delte livet sammen med henne. Og slik er det no. Det nytter ikke å gå rundt å tenke på all den gode maten vi en gang fikk. Våre barn kan ikke leve av det.

satt på vektskålen. Det vil vise seg hva som bor i en — hva som veier tyngst — det onde eller det gode. Det er i motgang et menneske viser sitt rette jeg. Alt blir satt på prøve. En vil få se hvor langt tålmodigheten og utholdenheten rekker.

Den som er sterk og tåler motgangen, bare vokser og utvikler seg og blir herdet i kampen — slik at han kan ta fatt på de nye oppgaver med friskt mot, nytt håp og ny tru.

Til tross for all den nød og elendighet som krigen fører med seg, bærer denne tiden noe stort i seg. Og lykkelig er den som ser og forstår. I enkelte mennesker appellerer denne tiden til det gode — idet de går inn for en stor sak, fast besluttet på å rydde bort alt dårlig og mindreverdige. Vi har fått sjansen til å bygge opp igjen noe nytt og godt — noe holdbart. Den råtne trådstumpen kaster vi vekk. Vi går litt tilbake og tar opp igjen tråden der den ikke holdt lenger og skjøter den så sammen med den nye tråden, den som man no holder på å

1

2

Fra krigstiden Sor-Odal NSK.
 Vaskjog Gæbe - gift Bjørnvald.
 (mottatt fra henne i nov. 94)

Sønn av Maria Bakken, som vasket for
mig da jeg bodde på Disna, omkom ved en
skilulykke like utenfor sitt eget hjem.

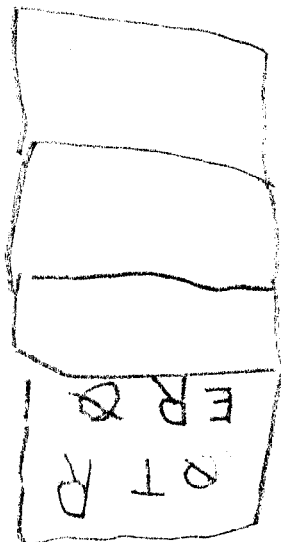
ROLF BAKKEN.

Så ung, så blid og god en gutt,
har no med alle sine brutt.
Oppvakt, kvikk, liketil og grei
fikk han alle til å like seg.
Alltid parat, rask og velvillig,
ble han revet bort så alt for tidlig.
Munter, lett og gla til sinns,
bar han livet som en hjerteprins.

Et minne døg han etterlater seg,
som lyser blidt til både deg og meg.
Han var en solens stråle,
som ei mennesker er gitt å måle, —
en ekte lysets sønn,
som Gud har gitt sin lønn —
beredt en bolig i blant stjernevrmlen
høgt der oppe under himlen.

Det siste farvel fra slekt og venner,
og fra alle som deg kjenner.
Alle vil vi dele sorgen med ~~den~~ mor,
og med dem som om henne bor —
hver liten og hver stor
hver søster og hver bror. —
Et lys som brant en tid
er sluknet — uten splid og strid!

A. S.

og laget skal i virkeligheten være den organiserte arbeidsgruppe. Laget skal ha virkelige oppgaver å arbeide med, og lagsmøtene er de ukentlige brennpunkter i denne aktive virksomhet. Det gjelder for lagføreren og hans medarbeidere å få aktivisert alle medlemmer. Del ut konkrete oppgaver til hver enkelt i laget, eller til små grupper! Slike oppgaver er 1) medlems-verving, 2) tegning av abonnenter på Fritt Folk og NS Månedshefte, 3) drøftelse av andre arbeidsoppgaver, 4) samling av litteratur (ved gaver fra de enkelte!) til et godt lagsbibliotek, 5) drøftelse angående steder som skal tilsendes propaganda-stoff (f. eks. en kafé eller et hotell som ikke har Fritt Folk, eller det kan være en læges venteværelse f. eks., eller lærerværelset på en skole), 6) lagføreren (eller propagandalederen) må sørge for at alle medlemmene virkelig blir fortrolig med NS-idéene, slik at de er i stand til å hevde vår sak over alt, og svare på alle innvendinger. Det hjelper lite å vinne nye medlemmer hvis disse ikke i ånd og sannhet blir NS-folk som forstår vår sak og vil arbeide for den. I den anledning organiseres fra lagsledelsens side besøk hjemme hos medlemmer som er passive. Det må forholdsvis alle NS-folk som har virkelig krav: «Vis meg din tro av dine handlinger.»

Det skal være virksomhet og arbeid på lagsmøtene — + kameratslig samvær og eventuelt foredrag eller underholdning.

For å bli medlem, må du først bli aktiv i laget. Det betyr at du skal delta på møtene og gjøre noe for saken. Det er bedre enn å være medlem og ikke gjøre noe. De fleste som blir medlemmer, gjør det fordi de er interesserte i saken. De fleste som blir medlemmer, gjør det fordi de er interesserte i saken. De fleste som blir medlemmer, gjør det fordi de er interesserte i saken.

Sør-Odal lag av N. S. K.

var den 6. ds. samlet til møte i Herredssalen, Skarnes. Fylkesleder fru Tilla Holter og kretsleder Liv Fleischer besøkte vårt lag med sitt besøk. Møtet ble åpnet med velkomsthilsen og sangen «Norge vårt land». Fylkeslederen holdt så et lærerikt foredrag om N. S. K.s arbeidsoppgaver. Alle fulgte interessert med og hver enkelt tillitskvinne fikk seg tildelt en liten pekepinn. Det var videre musikk, bevertning, utlodning og spørretime. Kretslederen oppfordret laget til å ta fatt med studiering og redagerte også litt om kulturelle emner. Lagleder, fru Bertha Boding, kom med en årsberetning og leste «Da krigen kom» og «Dom segjer» av Mina Øvsteli. Møtet ble avsluttet med første og siste vers av «Ja, vi elsker».

Den som skal bli medlem i morgen - Tiden er kostbar for den som vil opprette noe. - Det er med dette

du snakker om, f. eks. i et brev eller i et brev til lagleder. Det kan være en god idé å skrive et brev til lagleder. Det kan være en god idé å skrive et brev til lagleder. Det kan være en god idé å skrive et brev til lagleder.

Sør-Odal lag av N. S.

hadde medlemsmøte i Bøndernes Hus under ledelse av lagets nye fører, Hans Nyjordet, torsdag 10. ds.. Frammøtet var meget bra til å være midt i travleste skur- og tyttebæronna. Etter å være ønsket velkommen ble «Norge vårt land» sunget, hvorefter møtets program ble greit avviklet. Dette bød på både alvor og skjemt med korte innlegg av lagets egne medlemmer, og det som i første rekke fortjener å nevnes var den storartede musikkunderholdning som ble utført av musikeren og komponisten Fritjof Kristoffersen og fiolinisten Torolf Refsdal. Vi fikk høre Joh. Svensens Romanse to ganger, da eksekutørene ble oppfordret til å spille den om igjen. Så spilte herr Kristoffersen 2 av sine egne komposisjoner, en menuett og Odalsmarsjen, og etter applausen å dømme ble alt meget hjertelig mottatt. Et stort pluss for oss alle her i Sør-Odal lag av N. S. er at både Kristoffersen og Refsdal lovet å komme igjen og spille mere på våre møter og sammenkomster — og på forhand takk for dette. Lærer Salsegg sang og leste opp for oss, og klokka ble 12 og vel så det før det meget hyggelige og lærerike møte ble avsluttet. Det var gledelig å se så mange av ungdommen som var møtt fram denne gang — et godt tegn for den nye tid som gryr.

Propagandalederen.

O. Mangruth

N. S. K. Sør-Odal lag.

Sør-Odal lag av N. S. K. var den 18. september samlet til møte i fru Arstads hyggelige heim på Sander. De to frammøtte damer, frøken Engebretsen fra Roverud og fru Thomasen fra Kongsvinger, bidrog til å gi møtet den rette NS-stemming.

Frøken Engebretsens foredrag som var bygget på egne tanker og meninger og ment som en oppmuntring til oss andre, ble meget godt mottatt. Det omhandlet bl. a. solen og livet og begynte med en slik uttalelse:

Intet levende vesen kan leve uten sol — sola er livgivende og et symbol på sjøve livet. Således har vi i Nasjonal Samling tatt opp det gamle norske merke, Solkorset. Men dette merke er ikke et tegn på bare liv og glede — det innebærer også visse vansker, idet det er prydet med et kors. De i NS som har tatt dette korset opp, har fått en tung bør å bære og en stor oppgave å løse, men hvor lang og tung vegen enn må bli, akter vi å bære dette korset fram mot mål og fram til seier!

Den som bærer dette merke med alvor, vet hvor tung kampen er, for det forplikter at man — om det blir nødvendig — må være villig til å ofre sitt eget liv i trua på en stor og god sak.

Og denne sak skal tjene hele folkets vel.

Vi skal vite at det åndelige bånd er sterkere enn det materielle — og at det ikke alltid gjelder å være den som kommer først fram til matfatet.

*Heil og sal befyrt: lev, vær stinn og lykkelig.
Solkorset er et symbol på vår sommer, høst og vinter.*

TON FLAGG!

For Kongsvinger Arbeiderblad av A. S.

Det lønner seg alltid å være tru og ærlig mot det beste i seg sjøl. Man bør forsøke å etterkomme de gode krav ens eget hjerte stiller. Og det finnes ikke noe menneske som ikke bærer på et eller annet godt i sitt hjerte.

Enhver har lov til å ha sin mening og sin egen tru. Inne kan forhindre det. Alle ten-

ner om de sjøl vil. Og man bør

respektere en annen manns

så sant den er god og ik-

nålig og sneversynt.

Det er nettopp dette man

trenger. Enhver skal bringe

sin mening til seg sjøl — lære

av seg å kjenne — lære å

handle sjølstendig.

Et flagg er også alltid ær-

verd. Den som gjør det,

kommer i lengden vil bli tålt

og selv om man er aldri så

langt fra seg sjøl.

Det ser ut som om folk

er av feighet om dagen.

De vil ikke gi sine egne menin-

ger ut. Folk er redd for

andres snakk og kritikk.

De er onde jo risikere å miste

sin venn og kamerat — om

de var så uheldig å røpe sin

mening — og denne ikke var

nettopp den samme som kamera-

ret. Men hvis så skulde skje, og din «kamerat» plutselig snur ryggen til og lar være å hilse på deg mere, så la ham bare gå. Den som snur ryggen til i urett er allikevel den som først må komme tilbake og be om pent vær.

Hvorfor skal min mening absolutt være avhengig av din? Er det nødvendig å gå der hvor hele hopen går og står?

Alle foretrekker vi no engang det menneske som vi veit hvor vi har. Og i en slik hop er det ikke alltid lett å finne en. En kan bli borte i trengslen — i mengden.

Og skulde plutselig noe forårsake at hopen måtte spre seg, hvor skulde så den stakkars forvilledede ta vegen? Man kan da ikke følge alle på en gang. Og aller minst når disse alle trekker i hver sin retning og ikke har noe felles mål å gå mot.

Da vilde det være bra om man hadde lært å stole på seg sjøl — lært sin egen veg å kjenne — den som man med sikkerhet veit fører til trygghet, ro og fred.

No vil vi se å finne denne vegen. Til å begynne med kan vi jo trå litt forsiktig — først lære fotefarene å kjenne. Siden går vi på med stormskritt — slik at vi hurtigst mulig kan nå fram til «et fritt og lykkelig Norge».

A. S.

Fra riksmøtet i Oslo 25-27 sept 1942.

Sneballen ruller.

Det som står på om dagen er for så å si alles vedkommende helt nytt og fremmed — og virker derfor på mange avskrekkende. Nordmennene har i lang tid levd i det samme — livet har gått noenlunde rolig og jevnt uten store omveltninger — uten svingninger av noe som helst slag. De, kan vanskelig tenke seg noe annet enn det de var vant til.

Folk må derfor litt etter litt vende seg til dette nye og bli fortrulig med det. Og det er også bedre å komme langsomt med enn å gjøre et raskt hopp over i fra det ene til det andre.

Det er i høg grad ønskelig at enhver nordmann, som i det heletatt bryr seg om å følge med i det som skjer om dagen, først setter seg inn i hva det er Nassjonal Samling vil. Siden kan de få lov å kritisere det de ikke måtte like; men sjalsagt på en slik måte at de ikke sjøl blir gjenstand for kritikk.

Foreløpig forlanger ikke NS stort annet av det norske folk enn at de skal forsøke å holde ro og orden i landet — og ikke lage unødig bråk og spetakkel, som for øvrig bare vil tjene til å skade dem sjøl og deres egne medmennesker.

Etter riksmøtet i Oslo å dømme har man all god grunn til å tru at heimværende nordmenn har funnet sin sunne fornuft igjen. De såkalte jøssinger eksisterer ikke lenger i ordets rette forstand. Det var gledelig å se så mange «ikke-nasister» på gata. Og ingen sure miner — likegyldig hva som enn måtte ligge til grunn for dette.

Men én ting er å bemerke og — å beklage.

Idet noen engelske bomber faller over Oslo by, drister ei frue seg til å klappe i hendene. Ingen veit hvem ulykken rammer. Kanskje blir i dette øyeblikk noen av hennes egne slektninger eller venner drept! Er det slik en ekte nordmann bør te seg?

Denne dame fortjente en smekk — og vilde også ha fått det, om ikke hennes øyenvitner hadde tenkt som så: «Stakkars, det er vel noen som er glad i deg også».

Enno må man nok være forberedt på storm og uvær — kanskje nettopp når man minst aner det. Framleis arbeider lyssky mennesker i ly av mørket.

Vektskålene står og vipper. Likevekten er nær. Men enno tar det nok en tid innen NS klarer å vippe vektskåla med jøssingene på i været.

Ellers vitner alt om at det er begynt å blåse opp til svak medvind. NS har tydelig framgang. Samholdet står kanskje snart fordøra. En stille dragning går gjennom lufta — og man aner fred og forsoning. Mon det blir mildvær?

Ivrige, kjappe barn er alt i ferd med å rulle baller nedover bakken. Farten blir større og større. Mere og mere av den kramme snøen kleber seg til. Og til slutt ligger ballen dernede på slette nsom en eneste stor fast blokk. Stadig flere barn slutter til, stadig flere nye baller — flere faste blokker.

Og da kvelden kommer, står det reist et vakkert lite hus dernede — med tendte lys inni — et hus bygget opp av mange små barnehender.

Barna representerer det sunne, det sterke og det gode i folket. Og på dette er det NS vil bygge «Det nye Norge».

Heil og Sæl
A. S.

1943 - Frammøte av 13 - derav 1 interessert

Sør-Odal lag av N.S.K.

hadde den 1. april møte på Skarnes. Møtet ble åpnet med første vers av «Gud signe vårt dyre fedreland». De to siste NSK-møter ble referert.

Husyrkelederen, fru Skridshoel, leste et foredrag av Ragna Prag Mægelsen: «For husyrkekvinnen» og «Kosthold i krisetider» av Bitten Haneborg, samt noen krisematoppskrifter.

Laglederen, fru Boding, hadde en del saker til behandling og kretsøkonomilederen, fru Thorshaug, fortalte litt om sitt arbeide.

Derpå var det høytlesning av fru Moen fra NS' Månedshefte: «Religion og nasjonalsosialisme» av Kai Normann og diktet «Den evige vakt» av Kåre Bjørgen.

Videre bød opplesningen på to eventyr av Nils Moe «Kornet som skulde males» og «Gresshoppene og de røde prinsene».

Kulturlederen, fru Diesen, hadde korte innlegg med ord av NS Fører, Adolf Hitler og Bjørnstjerne Bjørnson. Bjørnson har engang uttalt: «Forbundet med Tyskland er en sletens sak. Hva det engang fører til veit vi ikke. Men ser vi at med dem går vår framtid og at åndelig og legemlig er vi gjensidig hinannen til størst hjelp av alle folk på jorden. Da begynner hver enkelt i dag, begynner med å slå hatet ned, med å hindre allianschåp med Tysklands fiender, og gynn meg å lære tyskerne sjø.

foretatt utlodning
tøy til frontsjukepleie
bombardement
sine eiend
ut sel

Budgett.

Porto, telefon, skrivesaker, bilskys, hotell o. s. v.

7 lag er fullt utbygd.

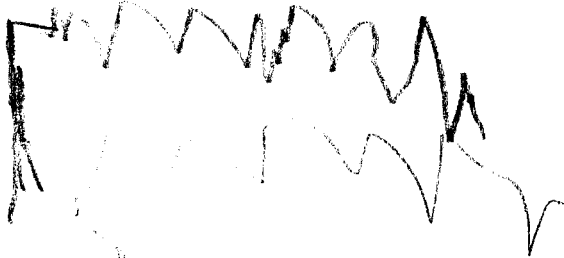
Aldersgrensen i kvinnelagene er utvidet til å omfatte årene fra 18 til 40.

sanitet.

lyelsetroppe og forpleining.

(oprettelse av gassvernkurs.)

44 plagg spebarntøy er sendt samt 82 kg ull.

Oktober Desember

„Dobbeltfest“ i Sætersagen.

Sætersagen krets var den 24. ds. samlet til vellykket fest. Og det er visst på sin plass å skrive noen ord, slik at også andre kan få del i den glede som folket og skolebarna har hatt over å kunne feire vår lærers ansettelse ved skolen, hans inntreden i ektestanden og fruas overtakelse av den ledige lærerinnestilling.

Klasseværelset var fylt til trengsel. Man var møtt fram fra nær sagt hver eneste heim i kretsen.

Kretsformannen i tilsynet, Jakob Sørensen holdt en tale for læreren og pekte på det samarbeid som er kommet i gang mellom skole og krets — og nødvendigheten av at et slikt samarbeide finner sted.

Folket forstår hvor uhyre viktig det er at skolen også i slike brytningstider som i dag, kan holdes i gang og gå knirkefritt, så barna blir spart for mest mulig av de leiheter og bekymringer som tiden fører med seg.

Fru Gjelsnes leste en ypperlig skrevet prolog, som på en kvikk og slående måte skildret lærer Sporastøyls treårige vikariat, liv og virke ved skolen. Prologen høstet munterhet og bifall.

Ottesen gledet seg over å se så mange samlet til fest — og forstod særlig hvor lettende det måtte være for husmødrene å få en liten avveksling i dagens grå tilværelse — komme litt ut fra heimen og få tankene ledet bort fra det daglige slit og mas for føden.

Frøken Kjølstads egen oppofrelse i utrettelig slik og arbeid for skole og krets ble ikke glømt.

Lærer Sporastøyl takket for den oppmerksomhet som ble vist ham og hans frue.

Formannen i skolestyret, lærer Øvrebø, fikk sin fortjente takk for vår lærers ansettelse ved skolen, og skolebarnas trestemmige sang var vakker og uklanderlig.

Det viste seg at det, om det er knapt med mat om dagen, så strakk det allikevel til med smørbrød og «kaffe» til alle de frammøtte.

Og no er det å ønske at noe mere må kunne strekke til — at folkets tilitt og kjærlighet også vil nå fram til fru Sporastøyl.

Ref.

A. S.

november, 42

NSK i Sør-Odal.

Sør-Odal lag av NSK hadde møte på Moen den 3. ds.

Møtet ble åpnet med «Gud signe vårt dyre fedreland». — Derpå en kort minnetale over minister Lunde og frue lest og forfattet av laglederen, fru Boding. Saksbehandling og opplesing fra boka «Også vi når det blir krevet» — om Nasjonal Samlings kvinneorganisasjon av Olga Bjoner.

Møtet ble avsluttet med siste vers av «Ja, vi elsker» og førerhilsen.

A. S.

Å TRO.

Av Aslugg Sætre, Sør-Odal.

Å blande politikk inn i religionen er som man veit no strengt forbudt. Det både skal og bør være et skarpt skille her.

Nasjonal Samling er utelukkende et politisk parti, men ikke desto mindre er nasjonalsosialismen en politisk-religiøs bevegelse. — Til det kan man si at det er bare bra å blande religion inn i politikken, — all den tid politikk betyr føring av folket! Uten religion kan en kulturnasjon ikke bestå. Og politikk er nødvendig. Folket må ha noe å holde seg til, noe å leve etter og noe å leve for.

En god politikk omfatter såvel det åndelige som det materielle. Og nasjonal-sosialismen rummer begge deler. Stikk i strid med den er kommunismen, som betyr kristendommens utsettelse på jorden.

Å ha en sterk tru er bra, for det heter at «den som trur, skal bli frelst». Og hva religionen angår er nok dette riktig. Men når det gjelder politikk er det neppe nok med alene det — å tru.

Tyskland kan ikke vinne krigen ved bare vår tru — ei heller England. Det må noe mere til av både slit og strev — arbeide. Og tyskerne er villig til å arbeide — engelskmennene ikke.

Den engelske politikk er usunn. Men nasjonalsosialismen er den beste politikk som finnes. — «Den er i pakt med livets sunneste instinkter — den taler til våre alles beste og reneste følelser.»

Og nasjonalsosialismen bygger på arbeide som igjen er grunnlaget for et folks eksistens. Uten arbeid kan et folk ikke leve. Arbeidet er det som kan bevare et folks kultur, fordi kulturen gjorde sitt inntog sammen med arbeidet.

Vi kan si at et lands kultur står og faller med arbeidsmannen. Arbeidsmannen er det som oppfyller bibelens ord: «I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød.» Arbeidsmannen er det som i daglig slit og strev frammer og bygger et land, arbeidsmannen er det som i virkeligheten fører et folks kultur videre og derfor er også arbeidsmannen den som i første rekke har krav på å bli ivaretatt.

Arbeideren er husets grunnmur, og når denne slår revner, blir huset dårlig, ja, kanskje det til og med ramler ned.

Denne tiden krever av oss at vi skal (Fortsettes 4. sie.)

Å TRO.

(Fortsatt fra 2. side.)

høste lærdom av de erfaringer livet har gitt oss. All dumhet og uvitenhet bunner i glemsel. Men vi skal ikke drukne vårt liv i glemsel — vi skal drukne glemselen i våre interesser, for det gode i politikk og religion, kunst, litteratur og vitenskap — søke kunnskap i den aller beste lærdom, i det daglige slit og strev, i arbeide.

Det er i den nye tids interesse å bygge en solid grunnmur. NS ser det som sin plikt å frømme arbeidsmannens oppgaver nettopp på det felt hvor hans interesse ligger begravet. Og det kan man gjøre ved å la all evnerik ungdom få fri skolegang — fagutdannelse. Heretter skal man ikke behøve å være avhengig av «pappas pung». Enhver skal stilles på den plass hvor han hører heime, slik at man sjøl kan ha glede av det arbeide man utfører og bli til mest mulig nytte for samfunnet, til gang, for fedrelandet.

Alle som gjør noe er arbeidsmenn — det samme om man arbeider med hjernen eller man arbeider med handa, om man sliter kontorkrakken eller tar et spatak i jorden, lager små regnestykker, skriver side opp og side ned, graver ei grøft eller hogger ved. Det er alt like viktig. Det er det lille hjulet som holder det store i gang. Stopper det aller minste, så stopper hele maskineriet. Det ene er avhengig av det andre. Alle mennesker kan ikke fylle den samme plass. Man søker den som er ledig, den man sjøl mener å kunne fylle. En er så heldig å få en høy stilling, en annen må nøye seg med en lav.

Ikke alle mennesker er skikket til det samme. Det må være en sjef, og sjefen trenger en visergutt; Men visergutten behøver ikke alltid å løpe erender. Han kan arbeide seg opp og sjøl bli sjef!

ien — hvordan

beiderblad av A. S.

— noe spedt og lysegrønt — men likevel noe som springer ut fra en gammel rot. Og vi omfatter det alt sammen med ømme, gode tanker — med kjærlighet.

Men i dag har vi også en annen lov — en som vi ikke akkurat ser på med bløide øyne — nemlig krigens lov. Og den er hard og streng — og er laget av mennesker. — Slik som vi må bøye oss for naturens lov, slik må vi også bøye oss for krigens lov. Men denne lov står til å endre — og vil også bli endret så snart vi har oppnådd freden!

Heldigvis er freden og friheten ikke så langt unna. Nordmennene holder på å våkne av dvalen. Et skred har veltet over oss og vekket oss opp av vår hundreårige «Tornerosesøvn».

Men kanskje ble vi ikke vekket akkurat slik vi kunde ha ønsket det. Kanskje var det litt for tidlig i den grå morgendemring. Vi er enno søvndrukne og morgengrette. Men vi holder da på å strekke oss og rette lemmene ut av en skakk-kjørt og forvridt stilling. Støt og lemster gnir vi søvnen ut av øynene. Og snart står de vidåpne. — I forundring ser vi ut over marken — ut over vidda. De samme trærne står der — kanskje litt gamle og mørkne — årene, vinden og uværet har tæret på dem. Tørre, knekkede greiner ligger på bakken — og innimellom vokser det opp ny, små ungskog. Det samme, lille huset står der også; men det er blitt grått og fallederfig. Alt er likesom blitt så forandret og fremmed — og likevel er det akkurat som før der ute.

Blåning etter blåning,

topp i topp —

bøyer av i sving

og spisser atter opp .

Der ser jeg fjellet nu —

der vi gikk sammen, jeg og du —

der vi gikk lange turer

over stokk og sten og tunge myrer.

Var det kun en mil,

la vi gjerne flere til.

Vi tok oss frem

og fant alltid hjem!

Og mens ilden flammer borti gruen

jeg mins den lille, lave sæterbuen

hvor vi hygget oss i stuen.

Jeg også gjerne torde

huske på det gamle langborde'

med en rødmalt trebolle

fylt av alskens rare knolle —

små markblomster, lyng og mose,

løv og enkel nyperose.

Bak horisonten skjuler sig

de tenkte drømmers vei —

så langt som synet rekker

sig en uanet lengsel strekker.

Og om no' for blikket stenger,

det bare høyere opp sig trenger.

Og blikket glir videre — høyere opp

og lenger bort. Og det stopper først

der oppe, hvor himmelen just holder på

å blåne. Det tette, grå skydekket har

slått revner. Solens stråler bryter seg

langsomt igjennom og lyser ned på

hver fattig og mistrøstig sjel. Den

tunge, mørke natta er over. — Vinden

jager opp, skybankene blir splittet og

farer hastig av sted. De blir feid

vekk — og snart vil solen skinne fra

en velsignet klar og skyfri himmel.

Alvorsfylt og i glad forventning går

vi ut, rekker hånda i været og hilser

den nye dagen som gryr:

Heil og Sæl!

Asbj.S.

Asbjørn Selvig

Asbjørn Bjørnevold

1

Det er alltid smertefullt å måtte bryte med noe en har kjær. Sorgen over tapet av det gamle er overveldende. En kan ha følelsen av ikke å kunne stå det over. Livet synes tomt og fattig og trøstesløst. Det er værst de første dager. Men tiden går. Man venner seg til alt. Litt etter litt kan man fortrulig med sannheten. Etter hvert kommer alt mere og mere på avstand. Og til slutt blir tomheten — det store gapende hullet — fylt av noe nytt — og kanskje noe bedre.

Den gamle tiden er ikke uerstattelig. Det nytter ikke å gå og sørge bestandig. Motgang er til for å overvinnes. Livet har alltid en mening. Og meningen er at man skal forsøke å finne ut av alle livets tilskikkelser, fra hvilken side de enn måtte se seg. Det er ikke sundt å ha bare medgang. Og vi er ikke kommet opp i alt dette, fordi vi skal gi opp i første omgang. En kan ta lærdom av alt i livet, hvis en bare evner å ta alt på rette måte. Vi må forsøke å se alt i fra den rette ende og i det rette lys. Ikke bakover og nedover, men framover og oppover.

I dag blir hvert enkelt menneske

2

spinne sammen. Og denne tråden skal bli lang og sterk. Den skal bli et bånd — en lenke som går fra mann til mann, fra land til land.

Denne lenken vil vi kalle samhold. Og dette samhold holder man no på å støpe sammen.

NS vil at alle nordmenn skal være med å delta i opprydningsarbeidet. Men mange trekker seg bort i avsky. Og så lenge det varer slik, så lenge vil krigen vare.

Freden kommer først når vi har lagt hatet på hylla og er villig til å møte hverandre i forståelse.

Vi har fått krigen — ene og alene fordi menneskene var blitt noen egoister — fordi de enkelte nasjoner ikke kunde samarbeide med hverandre.

Men en dag kommer alle med — også de som står utafor og overhodet ikke vil innafor ringen. Men det tør hende at de kommer for seint, og de vil da komme til å bebreide seg sjøl. Et mere håpløst ord enn nettopp ordet «for — seint» eksisterer ikke. La oss ikke være med blant sinkene, slik at Norge blir en «Morten Bakstrever».

A. S.

Propagandalederne kan, hvis de bor slik til at det er vanskelig å nå frem til eller å komme i kontakt med folk, gjøre seg en egen stab av hjelperer; men må selv stå ansvarlig for alt.

menneskene skal tjene hverandre innbyrdes — i gjensidig forståelse! Vi er alle sammen kommet til verden på samme måte — vi er alle født nakne. Hvorfor skal det så siden være roen forskjell på oss. Vi har alle den samme rett til livet. Klasseskillet skal bort. Den ene har like stort krav på aktelse som den annen — uansett hva slags arbeide man utfører når det bare er ærlig!

Før het 1ste mai «arbeidernes frihetsdag». No heter den «arbeidets frihetsdag». Man er på veg mot frihet, likhet og brorskap. Internasjonalismens slagord holder på å bli fullbyrdet!

Vi veit at tyskerne bygger på arbeidet — og at hver arbeider i Tyskland er godt opplyst og kultivert.

I England er det stikk motsatt. Her er arbeidsmannen nærmest «vanskjøttet» — og ligger på et lågt nivå. — Skulde det ikke derfor ligge nær å tru at tyskerne som kulturnasjon er bedre skikket til å styre i verden enn den overkultiverte engelskmann — med sine mange ladyer og gentlemenn, sine mange mammagjenter og pappagutter, som ikke veit å sette pris på og verdsette en arbeidsmann for det han er i seg sjøl!

Englands «splitt og hersk» har ført til krig og har delt verden i to splittede leire. — Vi har hatt krig igjennom all tid, også dengang det var fred på jorden. Kain drepte Abel — han tålte ikke sin egen bror!

I dag er det bare et yderst lite fåtall som med full sikkerhet veit hvem de skal tru på. Hvorfor ikke tru på Tyskland? Før hør — «din brors blod roper itil deg fra jorden».

Krigen fører oss bakover i tiden — tilbake til naturen — tilbake til arbeide og kultur! — Krig er død og fordervelse. Den ikke bare dreper, den raner — den tar alt. Man blir stående der oppradd — uten redskap.

Denne krigener fordervelse til fornyelse! Vi må begynne livet på nytt — med to tomme hender — slik som naturbarna, de første kulturbærere, begynte sitt liv — ved å se et lite frø og plante små røtter i jorda!

Sør-Odal 22. desember 1942.

A. S.

Vellykket kamerataften i Sør-Odal lag.

Sør-Odal lag av NS avholdt den 30./12. 1942 kamerataften på Bøndernes Hus, Skarnes — med framngte av om lag 55 medlemmer.

Laglederen åpnet festen. Og lærer Salsegg underholdt med å synge Sør-Odal sang av eget dikt, og Nord-Odal sang av Lars Kjølstad, og med humoristisk opplesning av Lars Skramstad. Musikeren Kristoffersen spilte — bl. a. «Glåmdalsmarsjen» av egen komposisjon og høstet bifall. Villberg fortalte fra sitt opphold i Tyskland, og lærer Berg fra Nord-Odal optrådte som tryllekunstner og hidro til å sette humøret på topp.

Festen ble holdt i spisesalen hvor veggene var pyntet med NS bannere og på bordet ruvet en liten julegran omgitt av fat med medbragte, skårne smørbrød, som smakte alle.

Under møtet ble to unge frontkjempere hjertelig hyldet. A. S.

2 - 7. 9 november 42.

Ikke hvorfor, men — hvordan

For Kongsvinger Arbeiderblad av A. S.

Frihet og kultur hører sammen. Og friheten er noe stort som vi må verne om — noe som til stadighet trenge røkt og ettersyn — foredling. Man må ha ansvar for friheten.

Den gang vi nordmenn hadde friheten, forstod vi ikke å sette pris på den. Vi misbruker vår frihet. Vi ble slappe og «tøylessøse». Ja, vi hadde det så godt at vi ble sløve og likegladde og holdt på å falle i søvn alle sammen. Vi glømt rent både tid og ansvar. — Men noen få holdt seg allikevel våkne. Og i disse få var det Vidkun Quisling som holdt liv. Han så hva som måtte komme — og han ropte det ut. Men folk vilde ikke høre, ikke forstå — ikke tru.

Og friheten vokste i omfang — ble stadig større og større. Det ble utglidning. Ja, friheten var til og med kommet så langt ut på skråplanet at kulturen holdt på å forsvinne i avgrunnen.

No har Norge mistet sin frihet. Vårt land er et hærtatt land. Men det er vår plikt å gjøre alt som står i vår makt for å ordne opp i forholdene, slik at vi kan gi våre barn et fritt fedreland i arv.

Og våre barn skal ikke som vi leve i frihet uten ansvar. De skal læres opp til å leve i frihet under ansvar. For det heter at bare den som er ansvarsbevisst, skal igjen få lov til å håndtere en skarpslepen barberkniv.

Og spørsmålet er ikke lengere hvorfor, men — hvordan. Det nytter ikke å gi seg til å stå

fast til stedet bunden,
stum — i stille undren. —

Hvorfor, hvorfor — uten stopp
seg uavlatelig tårner opp.

For vi har jo allerede fått svar. Vi veit hvorfor krigen er kommet. Men hvordan skal vi igjen komme oss ut av uføret? Hvordan skal vi bære oss

ad så vi ikke skader oss sjøl og vårt eget fedreland? — Tårer og ødeleggelser har vi hatt mere enn nok av. Alle hater vi krigen. Vi har bevis fra før i alle de daglige bebreidelser og klager. —

Vi kan ikke vinne friheten tilbake ved grov kjeft, skjellsord, furting, og hengehode. Ei heller med å smykke oss med disse ord: «Jeg er norsk». Det er for veikt. Det er ikke nok bare å si det, man må også vise det. Og den som spytter etter andre uten å treffe, spytter bare på seg sjøl. Og hva værre er: Han er ikke norsk. — Dette ord høres som noe fint som man kan henge på seg for en stund — for så å kaste det vekk. Det høres kun som en motesak — noe som går fra mann til mann. Og slik har det også vært. Det har gått som en løpeild — fra munn til munn — for så atter å stilne av.

Ei heller nytter det å rase mot sin motstander med dette berømmelige og nedverdiggende ord og i tide og utide skjelle ham ut for «forræder» uten hensyn til alder og kjønn eller egen personlig kvalitet, godhet og ærlighet. Dette spilte ikke lengere noen rolle. Ordet ble brukt for ofte og på for mange. Det mistet sin opprinnelige betydning. Ordet ble bakvasket og — utslitt.

Nei, la oss heller bruke litt mere vett — og litt mere kraft og si: «Jeg er nordmann». For det ligger mere i dette ord. Det er sterkt — det bærer alt i seg. Det er futt i ordet. Man har bein i nesa — man kan handle! Den gamle viking er ikke død. Og nordmannen er ærekjær. Han stiller sine krav. Han vil sjøl være herre i sitt eget hus!

Og dette skal vi også vise. Men vi trenger ikke å gå omveger og bakveger. Og vi trenger ingen tredjemann med i spillet. Vi går rett fram — som

gode kamerater. Med to sterke never og en rak ryggrad kan vi sjøl ordne opp — på tomannshand!

Vi skal ikke vise oss som en dott — en feiging som akter å smyge unna for farene — en som andre får lyst til å ordne opp for og ta hand om.

Det gjelder å kunne ta seg slik at en skaper respekt — være ærlig, rett-skaffen og medgjørlig. For den som det står respekt av, den vil alltid bli hørt.

La oss være ærlige og reale nok til å gå til vår motstander og legge fram på bordet det vi har på hjertet. Vi vil stille våre krav — vår frihet.

Men vi må sjøl tilkjempe oss denne frihet — igjennom det samarbeide som allerede er i full gang. Enno er Tyskland sjefen — og har rett til å være det. Men vi skal sjøl arbeide oss opp til å bli sjef — til å bli herre i vårt eget hus!

NS og de norske frivillige går tru-fast i spissen for dette arbeide — i håp om å kunne kjempe seg fri og til-vinne seg denne stilling.

Og Vidkun Quisling har staket ut vegen for oss. Vi kan bare følge den. Hans bevegelse er politisk-religiøs be-vegelse. Det er han som har satt opp Nasjonal Samlings program, og dette program er helt førsteklasses. Det bærer alle kristendommens bud i seg, det fører fram til orden, rettferd og fred!

Vi kan i all stillhet være takknem-lige. Og hvis dette program ikke er gjennomførlig, fordi det er for fint, som mange sier, da setter vi ikke skylda på Vidkun Quisling for det. Nei, da tar vi skylda på oss sjøl. Vidkun Qunsling snakker for oss og rettleder oss. Han kan programmet. Men den som klarer å leve etter det, må uveger-lig bli et bra menneske.

Dette står ene og alene til oss sjøl — til hver av oss som står i NS. Vi må være ansvarlige for våre hand-linger. Vi skal ikke søke feilen i an-dre, vi skal søke den i oss sjøl. Gjør vi det, da vil snart alt bli bedre.

(Fortsettes).

Ikke hvorfor, n

Før Kongsvinger Ar

II.

Men kvinnene kjenner et våpen som ikke alle er merksamme på — et våpen som har holdt på å gå i glømmeboka, fordi det var i ferd med å dø ut — nemlig kjærligheten!

Og kjærligheten er det sterkeste og beste av alle våpen på jorden. Den er bedre enn kuler og krutt, dragen sabel og skarpslepen kniv.

Når kjærlighetens røst får tale, over-døver den all verdens brøl og kanon-torden. Den dreper alt vondt.

Og Vidkun Quislings kjærlighet til det norske folk er stor. Han er som en mektig far for oss alle — en streng, men meget god far — en far som vil hvert enkelt av sine barn vel. Hans tanker kretser ikke bare rundt ham sjøl. Nei, de rekker fra landsende til landsende — og hva enda bedre er — de går inn i hver eneste liten heim i hver eneste liten dal og avkrok av landet vårt. Hans hjerte har plass nok for alle — så vel skogsarbeidere som bonde, fisker og håndverker og industrimann. Vår Fører bærer kris-tent blod i sine årer. Akkurat som fri-het og kultur hører sammen, hører kjærligheten og naturen sammen. Og både kjærlighetens og naturens lov er sterke. Vi kjenner dem begge. Og vi frykter dem, fordi vi vet at de er skapt av Gud — og at det ikke står til mennesker å endre dem. Her nyt-ter det ikke å trosse — her nytter det ikke å rase og kjempe imot. Og vi gjør det heller ikke, fordi vi elsker naturen. Den er vårt liv. Vi vet at for hver vår som kommer, gror, spirer og vokser det fram noe nytt av jorda

ikke bare ansvar og ikke at vi overholder

Et fløyelskløst øyeblikk
i marsjorden

Diskusjonen ellers dreiet seg om NS Hjelpeorganisasjons store oppgave i dag. Men også her må alle vite at det er ingen lett sak å hjelpe no som det er mangler på alle mulige hold. Samtalen dreiet seg om muligheten av å kunne hjelpe der det er mange barn og absolutt påkrevet med hjelp. Og ikke da bare pirke litt borti tingene, men ta et virkelig tak som kunde bli til varig hjelp for livet.

Detta vilde da også hjelpe til å skape respekt for vår bevegelse.

Fru Thomassen leste «Samfunnets utvikling» av Einar Syversen. Kulturlederen, fru Diesen, kom med forslag om opphjelp av heimeindustrien.

Fru Arstads kaffe smakte utmerket og hennes lille datter, som var glad sang, trampet takta til: «Kamerat, vi marsjerer mot målet».

A. S.

20-9-42.

Det går smøtt med arbeidet her oppe. Men det går kanskje allikevel godt. Jøssingene har snart ikke stort mere de skal ha sagt - selv om de er aldri så mannssterke. Og som Erling Bjørnson sier: «Det er de fås idealisme som bringer seieren»!

29-9-42

Efter selv å ha vært deltager i riksmøtet i Oslo, er jeg kommet hjem - ypperligere styrket i troen. Og det gledelige var å se at der var like mange folk på gaten uten A.S. merke som med.

Det høres litt rart å si det slik Kaustje; men det er jo en kjent sak at før har «jøssingene» demonstrert med å sitte inne og farte.

Vi har et førsteklasseprogram. Og vi
har en norsk frie. Vi kan i all
stillhet være takknemlige. Og de som
stai utenfor- og som overhodet ikke vil
innenfor ringen, de vil en vakker dag
komme til vi behaide sig selv.

V. A. er av skjebnen blitt stilt på
den plass han har hore hjemme. Han
er blitt Fou ombord på "den norske båt".

17

16-10-42.

V. A. H.

Demonstrasjon på Skarnes kino.

7-8 nov. - 16de nov. 44.

Det er jo så at de som står i
N.S. skal komme med positive forslag
og ikke minst mulig på det negative.

En sak har jo allikevel to sider - selv om
vi vet jo at krigslovene må følges, og at det
måske ganger allikevel går an å file; men
man bør vakte sig for å komme urettferdig.

Når man har forbrutt sig på et sted,
som f. eks. nå på Skarnes - og det kanskje viser
sig at historien ikke er av særlig alvorlig art,
men sære driser sig over et barnslig utslag
av dumhet fra demonstrantenes side, da bør
man kunne file - prøve å finne en løsning
som kunne gjøre til det bedre, noe som kunne
gagne istedenfor å skade!

Å peke ut 10 av de verste jøssinger,
som kanskje overhodet ikke har hatt noe med
det hele å gjøre - og arrestere disse, er etter
min mening, helt av det negative - noe som
bare vil frembringe mer hat og forbittelse
mot oss blandt våre motstandere.

Hvis det er så at N.S. samarbeider

Først og fremst gjelder det vel å få folk til
å forstå at de selv må være med og
forsøke å få gjennomført alt slikt som de
vil ha det - at det ikke nytter å gå og
vente på at andre skal kunne klare å
oppfylle ens egne ønsker. De må selv fylle
ut detullet som gir et romrum i hjertet
og få tilfredsstillende sine lengsler og behov.
Man vil aldri kunne nå målet uten å
forstå disse ord: "Kvad, du vil at andre
skal gjøre mot dig, det skal du selv gjøre
mot dem!"

Referat fra møtet den 23/2 - 1943. med
frammøte av 12 medlemmer.

Møtet blev åpnet med sang: "Norge vårt land".
Oplesning av møteplanen.

Kulturlederen leste et foredrag om P. O. Vangje
Organisasjonslederen om "veiledning i organisasjon"
jeg leste fra et utklipp av N.S. månedstifte om
"Fagsmøtene".

Verving til Kvinnelunden. Et forslag om dannelse
av studiering eller lesecirkel.

Litt om N.S. A. Stilling i Løv-Bidal i forhold
til de andre bygdene i Glåmdal krets.

Høyttlesning om "Kunstner skal tjene nasjonens
interesser" av Signe Lund.

Kaffepause. Diskusjon. Utroddning. Innsamling av
ull. Verving av ubønder på N.S. månedstifte.

Kulturlederen leste fra et oplysningsbrev om hvor-
dan man forholder sig på møtene.

Laglederen leste "Nye veier for den kristne
forkyndelse" av Kai Normann.

Til slutt første og siste vers av "Ja, vi
elsker" og fjerdelisen.

Bodding
fristad
Hoen

} N.S. månedstifte. - Kv. lunden } Else Thorsbø

Det som interesserte meg mest, var selvfølgelig
 det som ble sagt på samlet for presse-
 og propagandalederne - Siden jeg var ung
 er uppekt som sådan. Og jeg tror ikke man
 blir trett av å høre på minister Juende. Det
 gir ut og rett ikke av, fordi han er slående,
 interessant, kvikk og vittig. Det er den beste
 kritikk jeg kan gi ham.

Og det arbeide en propagandaleder har,
 vil man nok ikke å være lite. Man står
 ansvarlig for hvor mange nye medlemmer
 det blir knyttet til partiet.

Prop. ledere er Nasjonal Samlings ledende
 ansikt utad. Og det mest krevende av alt,
 er kanskje at de må være partiets stormtropper.

Vi må gå foran i bane vi. Så kommer de
 andre etter og rydder op.

Vi skal ikke vente til de andre kommer og
 angriper oss, vi skal selv være angriperen!

Vi skal ikke stå på defensiven, men på
 offensiven. En krig kan bare vinnes ved angrep.

Hvis motparten angriper oss ved å pirke på
 sjette fra ting som ikke kommer vedtaket

verving, selve grunnsetningen for at vi skal kunne lykkes som propagandister; - At vi selv er færs igjennem overbeviste om sakens storhet. At vi eier tro, at vi gjør en aktiv insats for Føien, folk og fedreland. - At vi handler!

Dette er forutsetning for kontakt, som igjen fører til overbevisning av andre, - til frihet og fulle for folket!

Vi skal stå samlet i vårt virke for den store sak, for den vakre opgave som Føieren har overlatt oss.

— " —

- Spørsmål og oplesn: Rase og utvikling.
9. Ord av Håolf Skjeller og } kulturelle
Bjørnstjerne Bjørnson. } dens
Til slutt høres av fedrelandssangeren.
10 Kl. 6 pause med utlodning og diskusjon
og innsettning til N.S.H.

Møteplan for juni.

Sang.

Frø Hovn leses forfatteren om "Religion og nasjonalsocialisme".

Frø Bjørnsen forteller litt om sitt arbeid som formann i Bondelagslaget.

N.S.H. Husstellbar nr. 1 med østkrifter av frø Skjeller.

Kulturbrev av frø Diesen.

Erstatningsuttalelse.

Oplesning av "Rase og utvikling" - spørsmål.

N.S.H. - kontingent.

alt utenlandsk. Nei, vi skal ta med oss det som er verd i ta lærdom av. Alt det andre vil etterhvert bli fjernet - alle skadelige utklipp, tidsskrifter og bøker. Vi vil få godt norsk lesestoff istedet.

Deretter skal vi bare bygge på det som er sunt og godt og nasjonalt. Det norske folk vil finne seg selv igjen!

Heil og sat

Er dette riktig?

Det er bare et slags referat av
Ljudmila Kunder's tale i

Münchenberg Kasser?

29 januar

Maler 29 jättli

læs
sæt ?

Nes Bl.-kor avslutter bra sesong

Heder til lederen Tor Mohn og til flere gjester på festen.

Nes Blandede Kor hadde hyggelig avslutning av sesongen mandag i Haga Samfunnshus. I sommermånedene går koret i «opplag», og neste høst tar så øvelsene til på nytt. Koret har hatt sterk framgang siden stiftelsen i 1954 både kunstnerisk og økonomisk.

I hvert fall er ei vakker fane skaffet uten at koret har behovd å sette seg i betydelig gjeld. Fanen er malt med tekstilmaling av Asbjørg Bjernevold fra Setersagen i Sør-Odal, og hun har gjort et fint arbeid. Bare én ting vil vi kritisere: Borden under navnet burde vært trukket noe ned fra navnet, slik at det hadde blitt luft mellombokstavene og borden.

Bjørn Haugerud ledet fes-

ten og ønsket gjestene velkommen. Blant dem var fru Bjernevold og Kuland og frue fra Blaker. Haugerud nevnte at koret i det siste året hadde fått 1000 kroner fra Nes kommune og 200 kroner fra Raumnes Sparebank.

Harry og Olaug Mohn underholdt med opplesning, og det ble vist lysbilder fra utferden til Gudbrandsdal tidligere i sommer. Det var konsert av koret, kaffe og i det heletatt hyggelig på sammenkomsten.

40 år som dirigent

Haugerud delte ut blomster til dem som etter denne sesongen særlig hadde gjort seg fortjent til en slik oppmerksomhet.

Fru Asbjørg Bjernevold fikk blomster og takk for bra utført arbeid med korets fane. Det samme gjaldt Ragna Aaserud, som hadde funnet fram til fru Bjernevold.

Den gode tenorsanger Jensen fikk blomster til takk for solosang i Arnes kirke i vår.

Og resten av blomstene — 40 nelliker — ble overrakt korets leder, Thor Mohn, under sterk applaus. De 40 blomstene var for de 40 år som Mohn hadde virket som dirigent, og fra de ca. 40 medlemmene av koret.

Festen var som nevnt hyggelig til tross for noe svakt frammøte, og den ble ledet lunt og stilig av Bjørn Haugerud.

Styret i Nes Blandede Kor ved den nye fanen. Stående fra venstre: Jul Burkenes, Henry Holt (formann), Bjørn Haugerud og Tor Mohn. Sittende: Mary Sjøberg, Asbjørg Bjernevold (kunstnerinnen) og Else Finstad. Ragna Aaserud, som er medlem av styret, var ikke til stede.